

SU ES MEDIENOS REGLAMENTO TEISINIU PAGRINDU SUSIJĘ KLAUSIMAI, DĖL KURIŲ TURĖTŲ BŪTI PARENGTOS REKOMENDACIJOS

IVADAS

Reglamente (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos¹ (ES medienos reglamentas) numatyta, kad Komisija gali priimti ne teisėkūros priemonės, kad nuostatos būtų įgyvendinamos vienodai. Komisija priėmė deleguotąjį reglamentą, kuriuo nustatomi išsamūs stebėsenos organizacijų pripažinimo ir jų pripažinimo atšaukimo reikalavimai ir procedūra², ir įgyvendinimo reglamentą, kuriuo nustatomos išsamios deramo patikrinimo sistemos ir stebėsenos organizacijų patikrinimų, kuriuos atlieka valstybių narių kompetentingos institucijos, dažnumo ir pobūdžio taisyklės³.

Pasikonsultavus su suinteresuotais subjektais, valstybių narių ekspertais ir Miškų teisės aktų vykdymo, valdymo ir prekybos (FLEGT) komiteto nariais, pateikta bendra nuomonė, kad tam tikrus ES medienos reglamento aspektus reikia patikslinti. Sutarta, kad reikalingas rekomendacinis dokumentas, kuriame turi būti aptarti su ES medienos reglamentu ir susijusiais ne teisėkūros procedūra priimtais aktais susiję klausimai. Rekomendacinis dokumentas aptartas ir detalai parengtas padedant FLEGT komiteto nariams.

Rekomendacinis dokumentas nebus teisiškai privalomas; jo vienintelis tikslas – išaiškinti tam tikrus ES medienos reglamento ir dviejų Komisijos ne teisėkūros procedūra priimtų aktų aspektus. Šiuo dokumentu nepakeičiamos, nepapildomos ir iš dalies nekeičiamos jokios Reglamento (ES) Nr. 995/2010, Komisijos reglamento (ES) Nr. 363/2012 ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 607/2012, kurie yra taikytinas teisinis pagrindas, nuostatos. Rekomendaciniame dokumente pateikti klausimai neturėtų būti svarstomi atskirai; jais turi būti remiamasi ne kaip atskira nuoroda, bet kartu su teisės aktais.

Tačiau manome, kad rekomendacinis dokumentas bus naudinga informacinė medžiaga visiems, kurie privalės laikytis ES medienos reglamento reikalavimų, kadangi jame pateikiami svarbūs sunkiai suprantamų teisės aktų teksto dalių paaiškinimai. Be to, rekomendacinis dokumentas padės nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir vykdymo užtikrinimo įstaigoms rasti sprendimus įgyvendinant šio teisės aktų rinkinio reikalavimus ir užtikrinant jų vykdymą.

Per konsultacijas, skirtas dviem Komisijos ne teisėkūros procedūra priimtiems aktams parengti, ir po įvairių dvišalių susitikimų su suinteresuotaisiais subjektais nurodyta nemažai į rekomendacinį dokumentą įtrauktinų klausimų. Įgijus šiek tiek ES medienos reglamento taikymo patirties, jei reikės, klausimų sąrašas gali būti išplėstas, o dokumentas atitinkamai papildytas.

¹ OL L 295, 2010 11 12, p. 23.

² OL L 115, 2012 4 27, p. 12.

³ OL L 177, 2012 7 7, p. 16.

1. Sąvokos „pateikimas rinkai“ apibrėžtis

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

2 straipsnis. Apibrėžtys

[...]

b) pateikimas rinkai – medienos ar medienos produktų tiekimas, neatsižvelgiant į naudojamą pardavimo būdą, vidaus rinkai pirmą kartą platinti arba naudoti vykdant komercinę veiklą, neatsižvelgiant į tai, ar už užmokestį ar nemokamai. Šis terminas taip pat apima tiekimą nuotolinio ryšio priemonėmis, kaip apibrėžta 1997 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 97/7/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su nuotolinės prekybos sutartimis (3). Medienos produktų, pagamintų iš medienos ar jos produktų, kurie jau buvo pateikti vidaus rinkai, teikimas vidaus rinkai nelaikomas pateikimu rinkai;

[...]

Šia apibrėžtimi aiškiai nurodoma, kad turi būti tiekiama:

- **vidaus rinkai**, t. y. ES paruošta arba importuota ir muitinės į laisvą apyvartą išleista mediena fiziškai turi būti ES, kadangi produktai neįgyja Europos Sąjungos prekių statuso prieš juos įvežant į muitų sąjungos teritoriją. Prekės, kurioms atliekamos specialios muitinės procedūros (pvz., laikinojo įvežimo, laikinojo įvežimo perdirbti, muitinės prižiūravimo perdirbimo, muitinio sandėliavimo, laisvųjų zonų), taip pat tranzitu gabenamos ir grįžtamojo eksporto prekės nėra laikomos rinkai pateiktomis prekėmis.
- **pirmą kartą**, kad medienos produktams, kurie jau buvo pateikti ES rinkai, ir produktams, pagamintiems iš jau rinkai pateiktų medienos produktų, nebus taikomos šio reglamento nuostatos. Produkto pateikimas pirmą kartą toliau reiškia ne naujo produkto arba naujos produktų linijos pristatymą, bet kiekvieno atskiro produkto pateikimą rinkai po ES medienos reglamento taikymo pradžios (2013 m. kovo 3 d.). Be to, pateikimo rinkai sąvoka taikoma ne produkto tipui, bet kiekvienam atskiram produktui, neatsižvelgiant į tai, ar jis pagamintas kaip atskiras vienetas ar vykdant serijinę gamybą.

- **vykdant komercinę veiklą**, t. y. reglamento reikalavimai netaikomi produktų naudotojams, vykdančioms nekomercinę veiklą

Visi pirmiau išdėstyti elementai turi būti užtikrinti vienu metu. Todėl turėtų būti aiškinama, kad „pateikimas rinkai“ įvyksta, kai veiklos vykdytojas pirmą kartą pateikia medieną arba medienos produktus ES rinkai platinimo arba naudojimo vykdančią komercinę veiklą tikslais.

Todėl reglamento nuostatos dėl veiklos vykdytojų taikomos:

- įmonėms arba asmenims, ES ruošiantiems medieną, skirtą perdirbti arba platinti naudotojams, vykdančioms komercinę arba nekomercinę veiklą,
- įmonėms arba asmenims, į ES įvežantiems medieną arba medienos produktus, skirtus perdirbti arba platinti naudotojams, vykdančioms komercinę arba nekomercinę veiklą, ir
- įmonėms arba asmenims, kurie ES ruošia medieną arba į ES įveža medieną arba medienos produktus, skirtus naudoti tik savo verslo tikslais.

Remiantis šiuo paaiškinimu, įmonė, kuri ES ruošia medieną arba į ES įveža medieną arba medienos produktus, skirtus naudoti tik savo organizacijos reikmėms, turi įgyvendinti deramo patikrinimo sistemą. Pagal šį aiškinimą nereikalaujama medieną parduoti arba fiziškai perduoti konkrečiam asmeniui – reglamento nuostatos medienai taikomos iškart, kai tik tiekėjas ją patiekia platinti arba naudoti ES⁴.

Prekybos atstovų, veikiančių kaip tarpininkai, kurie yra ne tik ekspeditoriai, bet ir parūpina produktus kitiems, statusą pagal reglamentą reikės nustatyti remiantis kiekvieno atvejo konkrečiais faktais ir taikytinomis sutartinėmis sąlygomis. Prekybos atstovas, kuris perka ir įveža prekes į ES, kad įvykdytų planuojamus pirkėjų užsakymus, bus laikomas savarankišku veiklos vykdytoju, kitaip nei tikrasis prekybos atstovas, kuris veikia tik kitos šalies vardu, bet nė vienu etapu neperima faktinės produktų nuosavybės teisės.

Medienos, ruošiamos ne ES teritorijoje, atveju:

- kai ES įsisteigusi įmonė perka medieną arba medienos produktus trečiojoje valstybėje ir importuoja juos į ES, ji tampa veiklos vykdytoja tuomet, kai mediena arba medienos produktai įvežami į ES,
- kai ES įsisteigusi įmonė perka medieną arba medienos produktus trečiojoje valstybėje ir juos į ES importuoja prekybos atstovas, ES įsisteigusi įmonė tampa veiklos vykdytoja tuomet, kai mediena arba medienos produktai įvežami į ES,
- kai ES įsisteigusi įmonė užsako medieną arba medienos produktus trečiojoje valstybėje iš ne ES teritorijoje įsisteigusio tiekėjo, kuris juos importuoja į ES, ES įmonė tampa veiklos vykdytoja tuomet, kai mediena įvežama į ES (net jeigu nuosavybės teisė oficialiai perduodama tik medieną pristačius ES įsisteigusiai įmonei),
- kai už ES ribų įsisteigusi įmonė importuoja medieną arba medienos produktus į ES, gauna

⁴ Šis aiškinimas iš esmės atitinka Direktyvų įgyvendinimo vadove išdėstytą požiūrį, grindžiamą nauju ir globaliniu požiūriu („Mėlynasis vadovas“). Šis vadovas pateiktas http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/blue-guide/guidepublic_en.pdf. Tačiau ES medienos reglamente pateikta apibrėžtis skiriasi nuo bendrosios rinkos direktyvose vartojamos apibrėžties.

leidimą juos išleisti į laisvą apyvartą ir tada ieško pirkėjo, už ES ribų įsisteigusi įmonė tampa veiklos vykdytoja tuomet, kai mediena arba medienos produktai įvežami į ES (nes už ES ribų įsisteigusi įmonė patiekė medienos produktus ES rinkai),

- kai už ES ribų įsisteigusi įmonė iš trečiosios valstybės įsigytą medieną arba medienos produktus tiesiogiai parduoda galutiniams naudotojams, ES vykdančioms nekomercinę veiklą, už ES ribų įsisteigusi įmonė tampa veiklos vykdytoja tuomet, kai mediena arba medienos produktai įvežami į ES.

Visi veiklos vykdytojai, įsisteigę ES arba už jos ribų, privalo laikytis draudimo pateikti rinkai neteisėtai paruoštą medieną ir įpareigojimo atlikti deramą patikrinimą.

Scenarijai, kuriuose aprašoma, kaip praktiškai būtų taikomi paaiškinimai dėl pateikimo rinkai, pateikti I priede.

ES medienos reglamentas netaikomas atgaline data. Tai reiškia, kad draudimas nebus taikomas medienai ir medienos produktams, kurie pateikti rinkai prieš reglamentui įsigaliojant 2013 m. kovo 3 d. Tačiau veiklos vykdytojai turės įrodyti juos tikrinančioms kompetentingoms institucijoms, kad jie įdiegė deramo patikrinimo sistemą, kuri pradėta naudoti 2013 m. kovo 3 d. Todėl svarbu, kad veiklos vykdytojai galėtų nustatyti savo pasiūlą iki ir po tos datos. Be to, nuo tos datos taikomas prekyautojams nustatytas įpareigojimas dėl atsekamumo.

2. Sąvokos „nedidelė rizika“ apibrėžtis

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

6 straipsnis

Deramo patikrinimo sistemos

[...]

c) išskyrus atvejį, kai rizika, nustatyta atliekant b punkte nurodytas rizikos įvertinimo procedūras, yra nedidelė, rizikos mažinimo procedūros, kurias sudaro tinkamos ir proporcingos priemonės bei procedūros, skirtos veiksmingai sumažinti tą riziką ir kurioms atlikti gali prireikti papildomos informacijos arba dokumentų ir (arba) trečiosios šalies patikrinimo.

Pagal deramo patikrinimo sistemą reikalaujama, kad veiklos vykdytojas rinktų informaciją apie medieną ir medienos produktus ir jų tiekėjus siekdamas atlikti išsamų rizikos įvertinimą. Galima išskirti dvi informacijos, kurią privaloma įvertinti pagal 6 straipsnį, kategorijas;

- pagal 6 straipsnio 1 dalies a punktą – konkreti informacija, susijusi su mediena arba medienos produktu: aprašas, medienos ruošos valstybė (ir, jei taikytina, valstybės regionas ir medienos ruošos koncesija), tiekėjas ir prekiautojas, taip pat dokumentai, kuriais patvirtinama, kad laikomasi taikytinų teisės aktų reikalavimų;
- pagal 6 straipsnio 1 dalies b punktą – bendra informacija apie aplinkybes, į kurias atsižvelgiant vertinama su konkrečiu produktu susijusi informacija apie konkrečių rūšių medžių neteisėtos medienos ruošos mastą, neteisėtos medienos ruošos mastą medienos ruošos vietoje ir produktų tiekimo grandinės sudėtingumą.

Pateikiant bendrą informaciją veiklos vykdytojams išaiškinamos aplinkybės, į kurias atsižvelgiant įvertinamas rizikos lygis, o su konkrečiu produktu susijusi informacija reikalinga norint nustatyti su pačiu medienos produktu susijusią riziką. Tai reiškia, kad jeigu pateikiant bendrą informaciją nurodyta galima rizika, ypatingą dėmesį reikia skirti informacijos, susijusios su konkrečiu produktu, rinkimui. Jeigu produktas pagamintas iš medienos, gautos iš kelių šaltinių, reikės įvertinti kiekvieno komponento arba rūšies riziką.

Rizikos lygis gali būti įvertintas tik kiekvienu atveju atskirai, nes priklauso nuo daugelio veiksnių. Nors nėra vienos pripažintos rizikos įvertinimo sistemos, paprastai veiklos vykdytojas turės atsakyti į šiuos klausimus:

- **Kur mediena buvo paruošta?**

Ar neteisėta miško ruošą įsigalėjusi valstybėje, paregionyje arba pagal koncesijos sutartį naudojamose teritorijose, kurie yra medienos kilmės vieta? Ar atitinkamiems konkrečios rūšies medžiams kyla neteisėtos miško ruošos pavojus? Ar taikomos JT Saugumo Tarybos arba Europos Sąjungos Tarybos nustatytos sankcijos dėl medienos importo ir eksporto?

- **Ar valdymo lygmuo kelia susirūpinimą?**

Valdymo lygmuo gali susilpninti kai kurių dokumentų, kuriais patvirtinama, kad laikomasi taikytinų teisės aktų reikalavimų, patikimumą. Taigi, reikėtų atsižvelgti į valstybės korupcijos lygį, verslo rizikos rodiklius arba kitus valdymo rodiklius.

- **Ar tiekėjas leidžia susipažinti su visais dokumentais, kuriais patvirtinama, kad laikomasi taikytinų teisės aktų reikalavimų, ir ar juos galima patikrinti?**

Jeigu visi galimi dokumentai yra lengvai prieinami, labiau tikėtina, kad produkto tiekimo grandinė yra sukurta. Svarbu turėti pagrįstą pasitikėjimą, kad dokumentai yra nesuklastoti ir patikimi.

- **Ar yra požymių, kad tiekimo grandinėje dalyvaujanti įmonė yra susijusi su neteisėtos miško ruošos praktika?**

Įsigijus medieną iš įmonės, susijusios su neteisėtos miško ruošos praktika, kyla didesnis pavojus, kad tokia mediena bus neteisėtai paruošta.

- **Ar tiekimo grandinė sudėtinga?⁵**

Kuo sudėtingesnė tiekimo grandinė, tuo sunkiau gali būti nustatyti medienos, iš kurios pagamintas produktas, kilmę iki miško ruošos šaltinio. Bet kuriuo tiekimo grandinės etapu nepavykus nustatyti reikiamos informacijos gali padidėti neteisėtai paruoštos medienos patekimo į tiekimo grandinę galimybė.

Turėtų būti aiškinama, kad tiekimas yra nedidelės rizikos tada, kai atlikus išsamų su konkrečiu produktu susijusios informacijos ir bendros informacijos vertinimą nekyla jokių abejonių.

Rizikos įvertinimo kriterijų sąrašas neišsamus; veiklos vykdytojai gali nuspręsti įtraukti papildomus kriterijus, jeigu jie padeda nustatyti tikimybę, kad mediena, iš kurios pagamintas produktas, buvo paruošta neteisėtai arba priešingai – įrodyti teisėtą medienos ruošą.

⁵ Dėl sąvokos „tiekimo grandinės sudėtingumas“ patikslinimo žr. 3 skyrių.

3. Sąvokos „tiekimą grandinės sudėtingumas“ paaiškinimas

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

6 straipsnis

Deramo patikrinimo sistemos

[...]

b) rizikos įvertinimo procedūros, kurios suteikia galimybę veiklos vykdytojui analizuoti ir įvertinti, kokia yra rizika, kad rinkai bus pateikta neteisėtai paruošta mediena ar iš tokios medienos pagaminti medienos produktai.

Tokiose procedūrose atsižvelgiama į a punkte nustatytą informaciją, taip pat į atitinkamus rizikos įvertinimo kriterijus, įskaitant:

[...]

- medienos ir medienos produktų tiekimą grandinės sudėtingumą;

Tiekimo grandinės sudėtingumas aiškiai nurodytas kaip vienas iš reglamento 6 straipsnyje pateiktų rizikos įvertinimo kriterijų, todėl yra susijęs su deramo patikrinimo procedūros rizikos įvertinimo ir rizikos mažinimo dalimi.

Šio kriterijaus pagrindą sudaro tai, kad esant sudėtingai tiekimą grandinei gali būti sunkiau atsekti medienos kilmę iki medienos ruošos vietos (medienos ruošos valstybės ir, jei taikytina, valstybės regiono ir pagal koncesijos sutartį naudojamos teritorijos). Bet kuriuo tiekimą grandinės etapu nepavykus nustatyti reikiamos informacijos gali padidėti neteisėtai paruoštos medienos patekimo į tiekimą grandinę galimybė. Tačiau riziką padidinančiu veiksnium turėtų būti laikomas ne tiekimą grandinės ilgis. Svarbesnis yra gebėjimas atsekti medieną, iš kurios pagamintas produktas, kilmę iki ruošos vietos. Rizikos lygis padidės, jeigu dėl tiekimą grandinės sudėtingumo yra sunku nustatyti informaciją, kurios reikalaujama pagal ES medienos reglamento 6 straipsnio 1 dalies a ir b punktus. Tiekimą grandinėje esant nenustatytų etapų, gali būti padaryta išvada, kad rizika yra didelė.

Tiekimą grandinės sudėtingumas didėja atsižvelgiant į perdirbėjų ir tarpininkų, dalyvaujančių medienos tiekimą veiklos vykdytojui iš medienos ruošos vietos procese, skaičių. Be to, sudėtingumas gali padidėti ir tada, kai produktui gaminti naudojama daugiau nei vienos rūšies arba daugiau nei iš vieno šaltinio gauta mediena.

Veiklos vykdytojai, siekdami įvertinti tiekimą grandinės sudėtingumą, gali remtis šiais klausimais, kurie nėra privalomi ar išskirtiniai:

- ✓ Ar prieš pateikiant ES rinkai konkretų medienos produktą tiekimo grandinėje dalyvauja keli perdirbėjai ir vyksta keli tiekimo grandinės etapai?
- ✓ Ar prieš pateikiant ES rinkai mediena ir medienos produktais buvo prekiaujama daugiau nei vienoje valstybėje?
- ✓ Ar mediena, iš kurios pagamintas rinkai pateikti numatytas produktas, paruošta iš daugiau nei vienos rūšies medžių?
- ✓ Ar mediena, iš kurios pagamintas rinkai pateikti numatytas produktas, gauta iš skirtingų medienos šaltinių?

4. Dokumentams, kuriais patvirtinama, kad mediena atitinka taikytinus teisės aktus, keliamų reikalavimų paaiškinimas

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

2 straipsnis

[...]

f) teisėtai paruošta – paruošta pagal medienos ruošos valstybėje taikomus teisės aktus;

g) neteisėtai paruošta – paruošta pažeidžiant medienos ruošos valstybėje taikomus teisės aktus;

h) taikomi teisės aktai – medienos ruošos valstybėje galiojantys teisės aktai, apimantys šiuos klausimus:

- teisės ruošti medieną teisiškai apibrėžtoje teritorijoje,

- mokesčių už medienos ruošos teisių suteikimą ir medieną, įskaitant mokesčius, susijusius su medienos ruoša,

- medienos ruošą, įskaitant aplinkos apsaugą ir miškų ūkį reglamentuojančius teisės aktus, kurie apima miškų tvarkymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą, kai jie tiesiogiai susiję su medienos ruoša, reglamentuojančius teisės aktus,

- trečiųjų šalių teises dėl žemės naudojimo ir valdymo, kurioms medienos ruoša turi įtakos, ir

- prekybą ir muitus tiek, kiek jie susiję su miškininkystės sektoriumi.

6 straipsnis

Deramo patikrinimo sistemos

1. [...]

a) priemonės ir procedūros, kuriomis suteikiama prieiga prie šios informacijos apie veiklos vykdytojo rinkai pateiktą medieną ar medienos produktus:

[...]

dokumentai arba kita informacija, patvirtinanti, kad ta mediena ir medienos produktai atitinka taikomus teisės aktus

Šio įpareigojimo pagrindą sudaro tai, kad nesant tarptautiniu mastu sutartos teisėtai paruoštos medienos sąvokos apibrėžties, apibrėžiant savavališką miško kirtimą turėtų būti remiamasi valstybės, kurioje mediena buvo paruošta, teisės aktais.

ES medienos reglamento 6 straipsnio 1 dalies a punkto paskutinėje įtraukoje nurodyta, kad dokumentai arba kita informacija, kuriais patvirtinama, kad laikomasi medienos ruošos valstybėje galiojančių taikytinų teisės aktų, turi būti renkami kaip įpareigojimo vykdyti deramą patikrinimą dalis. Reikėtų iš pat pradžių pabrėžti, kad dokumentai turi būti renkami rizikos vertinimo tikslais ir šis rinkimas neturėtų būti laikomas atskiru reikalavimu.

ES medienos reglamente numatytas lankstus požiuoris, nes įvairių teisėkūros sričių sąrašas pateiktas nenurodant konkrečių teisės aktų, kurie įvairiose šalyse skiriasi ir gali būti iš dalies keičiami. Veiklos vykdytojai, norėdami gauti dokumentus arba kitą informaciją, kuria patvirtinama, kad laikomasi medienos ruošos valstybėje galiojančių taikytinų teisės aktų, pirmiausia turi žinoti, kokie teisės aktai galioja konkrečioje medienos ruošos valstybėje. Šiuo klausimu jiems gali padėti su Europos Komisija bendradarbiaujančios valstybių narių kompetentingos institucijos⁶. Be to, jie gali pasinaudoti stebėsenos organizacijų paslaugomis. Tai atvejais, kai veiklos vykdytojai nesinaudoja stebėsenos organizacijų paslaugomis, jie gali kreiptis pagalbos į organizacijas, turinčias specialių žinių apie miškininkystės sektorių konkrečiose valstybėse, kuriose ruošama mediena ir medienos produktai.

Įpareigojimas gauti dokumentus arba kitą informaciją turėtų būti aiškinamas plačiai, nes skirtingose valstybėse galioja skirtinga reguliavimo tvarka ir ne visose reikalaujama parengti konkrečius dokumentus. Todėl turėtų būti aiškinama, kad įtraukiami ir kompetentingų institucijų išduoti oficialūs dokumentai, taip pat dokumentai, kuriais patvirtinamos sutartinės prievolės, dokumentai, kuriuose išaiškinta įmonės politika, elgesio kodeksai, sertifikatai, išduoti pagal trečiosios šalies patikrinimo sistemas ir pan.

Toliau nurodytoje lentelėje pateikiama keletas konkrečių pavyzdžių, kurie pateikti tik kaip pavyzdžiai ir negali būti laikomi privalomais arba išsamiais:

⁶ ES ir trečiosios šalys sudarė nemažai savanoriškų partnerystės susitarimų, kuriuose pateiktas išsamus tose šalyse taikytinų teisės aktų aprašas. Tam tikrais atvejais veiklos vykdytojai juose gali rasti informacijos apie produktams, kurie nenurodyti konkretaus savanoriško partnerystės susitarimo priede, taikomus teisės aktus.

1. Dokumentai dėl teisių ruošti medieną teisiškai apibrėžtoje teritorijoje	Visuotinai prieinami spausdintiniai ar elektroninėje laikmenoje pateikiami dokumentai, pvz., nuosavybės ir (arba) teisių į žemę dokumentai arba sutartis arba koncesijos susitarimai
2. Mokesčiai už medienos ruošos teisių suteikimą ir medieną, įskaitant mokesčius, susijusius su medienos ruoša	Visuotinai prieinami spausdintiniai ar elektroninėje laikmenoje pateikiami dokumentai, pvz., sutartys, banko pranešimai, PVM dokumentai, oficialūs patvirtinimai gavus mokėjimą ir pan.
3. Medienos ruošą, įskaitant aplinkos apsaugą ir miškų ūkį, reglamentuojantys teisės aktai, kurie apima miškų tvarkymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą, kai jie tiesiogiai susiję su medienos ruoša	Oficialios audito ataskaitos, aplinkos apsaugos pažymėjimai, patvirtinti medienos ruošos planai, kirtavietės uždarymo ataskaitos, ISO sertifikatai, elgesio kodeksai, viešai prieinama informacija, kuria patvirtinama griežta teisės aktų laikymosi priežiūra ir medienos atsekamumo ir kontrolės procedūros, medienos ruošos valstybės kompetentingų institucijų išduoti oficialūs dokumentai ir pan.
4. Trečiųjų šalių juridinės teisės dėl žemės naudojimo ir valdymo, kurioms medienos ruoša turi įtakos	Poveikio aplinkai vertinimai, aplinkosaugos valdymo planai, aplinkosaugos audito ataskaitos, susitarimai dėl

	socialinės atsakomybės, specialiosios skundų ir nesutarimų, susijusių su valdymu ir nuosavybės teise, ataskaitos.
5. Prekyba ir muitai tiek, kiek jie susiję su miškininkystės sektoriumi	Visuotinai prieinami spausdintiniai ar elektroninėje laikmenoje pateikiami dokumentai, pvz., sutartys, banko pranešimai, prekybos patvirtinimai, importo licencijos, eksporto licencijos, oficialūs eksporto muitų mokėjimo patvirtinimai, produktų, kuriuos draudžiama eksportuoti, sąrašai, pažymos apie suteiktą eksporto kvotą ir pan.

5a. Produkto apibrėžtosios srities paaiškinimas. Pakavimo medžiagos

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

2 straipsnis

„a) mediena ir medienos produktai – priėmimo nurodyti mediena ir medienos produktai, išskyrus medieną ir medienos produktus arba tokių produktų sudedamąsias dalis, pagamintus perdirbimo būdu iš medienos ar medienos produktų, kurių gyvavimo ciklas pasibaigė, ir kurie priešingu atveju būtų pašalinti kaip atliekos, kaip apibrėžta 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 3 straipsnio 1 dalyje“

ES medienos reglamento priedas

[...]

„4415 Medinės dėžės, dėžutės, grotelinės dėžės, būgnai ir panaši tara; mediniai kabelių būgnai; padėklai, dėžiniai padėklai ir kiti mediniai krovimo skydai; mediniai padėklų apvadai

(Ne pakavimui skirtos medžiagos, kurios naudojamos išimtinai kaip pakavimo medžiagos prilaikyti, apsaugoti ar gabenti rinkai pateiktą produktą.)“

[...]

„Plaušiena ir popierius, nurodyti Kombinuotosios nomenklatūros 47 ir 48 skyriuose, išskyrus iš bambuko pagamintus ir perdirbti skirtus produktus (atliekos ir liekanos)“

[...]

Priede nustatyti „mediena ir medienos produktai, kurie klasifikuoti Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priede pateiktoje Kombinuotoje nomenklatūroje⁷ ir kuriems taikomas šis reglamentas“

SS kodas 4819 taikomas: „dėžėms, dėžutėms, dėklams, krepšiams ir kitoms pakavimo talpykloms iš popieriaus, kartono, celiuliozinės vatos arba celiuliozinių pluoštų klotų; dokumentų dėžėms, laiškų dėžėms ir panašioms dirbinėms iš popieriaus arba kartono, naudojamiems įstaigose, parduotuvėse arba turintiems panašių paskirtį“.

- **Kai bet kuris iš pirmiau nurodytų dirbinių pateikiamas rinkai ne kaip paprasta kito produkto pakuotė, bet kaip atskiras produktas, tokiam produktui bus taikomos reglamento nuostatos ir todėl turi būti atliekamas deramas patikrinimas.**
- **Jeigu pakavimo medžiagos, klasifikuojamos pagal SS kodą 4415 arba 4819, yra naudojamos „prilaikyti, apsaugoti ar gabenti“ kitą produktą, reglamento nuostatos joms nebus taikomos.**

Tai reiškia, kad pirmiau nurodytas ES medienos reglamento priede skliausteliuose pateiktas SS kodo

⁷ Naujausia Kombinuotosios nomenklatūros versija pateikta <http://eur-lex.europa.eu/Result.do?direct=yes&lang=en&where=EUROVOC:005751&whereihm=EUR OVOC:Combined%20Nomenclature>

4415 apribojimas pagal analogiją taip pat taikomas ir SS kodui 4819.

Pagal šias kategorijas pakavimo medžiagos yra toliau skirstomos į pakuotes, kurios, kaip laikoma, suteikia produktui esminius požymius, ir pakuotes, kurios yra specialios formos arba kitaip pritaikytos konkrečiam produktui, tačiau nėra neatsiejama produkto dalis. Šie skirtumai paaiškinti 5 bendrojoje Kombinuotosios nomenklatūros aiškinimo taisyklėje⁸, o pavyzdžiai pateikti toliau. Tačiau tikėtina, kad šis papildomas skirstymas bus susijęs tik su nedidele prekių, kurioms taikomas reglamentas, dalimi.

Apibendrinimas:

Reglamentas taikomas:

- Pakavimo medžiagai, kurios SS kodas yra 4415 arba 4819 ir kuri pateikiama rinkai kaip produktas.
- Pakavimo talpykloms, kurių SS kodas yra 4415 arba 4819 ir kurios suteikia produktui esminius požymius (pvz., dekoratyvinės dovanų dėžutės).

Reglamentas netaikomas:

- pakavimo medžiagai, kuri pateiktos su jose esančiomis prekėmis ir kurios išimtinai naudojamos kitam produktui (kuris gali būti ir iš medienos pagamintas produktas) prilaikyti, apsaugoti ar gabenti.

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:278:0011:0012:EN:PDF>

5b. Produkto apibrėžtosios srities paaiškinimas. Atliekų* ir (arba) regeneruoti produktai

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

11 konstatuojamoji dalis

Atsižvelgiant į tai, kad būtina skatinti perdirbtos medienos ir medienos produktų naudojimą ir kad įtraukus tokius produktus į šio reglamento taikymo sritį būtų užkrauta neproporcinga administracinė našta veiklos vykdytojams, panaudota mediena ir medienos produktai, kurie užbaigė savo gyvavimo ciklą, ir būtų pašalinti kaip atliekos, neturėtų būti įtraukti į šio reglamento taikymo sritį.

2 straipsnis

„a) mediena ir medienos produktai – priede nurodyti mediena ir medienos produktai, išskyrus medienos produktus arba tokių produktų sudedamąsias dalis, pagamintus perdirbimo būdu iš medienos ar medienos produktų, kurių gyvavimo ciklas pasibaigė, ir kurie priešingu atveju būtų pašalinti kaip atliekos, kaip apibrėžta 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų⁹ 3 straipsnio 1 dalyje“

Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 1 dalis

„atliekos – medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti“

Ši išimtis taikoma:

priede nurodytiems medienos produktams, pagamintiems iš medžiagos, kurios gyvavimo ciklas baigėsi ir kuri priešingu atveju būtų buvusi išmesta kaip atliekos (pvz., mediena, surinkta išmontavus pastatus, arba iš medienos atliekų pagaminti produktai),

Ši išimtis **netaikoma**:

- gamybos proceso metu gautiems šalutiniams produktams, kurių medžiagos gyvavimo ciklas nesibaigė ir kuri priešingu atveju būtų buvusi išmesta kaip atliekos.

Scenarijai

Ar reglamento nuostatos bus taikomos medienos skiedroms ir pjuvenoms, kurios yra šalutinis lentpjūvių produktas?

Taip.

Tačiau medienos skiedroms arba kitiems medienos produktams, pagamintiems iš medžiagos, kuri anksčiau buvo pateikta vidaus rinkai, nebus taikomi reglamento reikalavimai, susiję su „pateikimu rinkai“ (ES medienos reglamento 2 straipsnio b dalies paskutinis sakiny).

⁹ OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

Ar reglamento nuostatos bus taikomos baldams, pagamintiems iš medienos, surinktos išmontavus pastatus?

Ne, nes medžiagos, iš kurios pagaminti šie produktai, gyvavimo ciklas baigėsi ir priešingu atveju ji būtų buvusi išmesta kaip atliekos.

6. Trečiųjų šalių patikrinimo sistemų vaidmuo rizikos įvertinimo ir rizikos mažinimo procese¹⁰

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

19 konstatuojamoji dalis

Siekiant, kad miškų sektoriuje būtų pripažinta geriausia praktika, atliekant rizikos įvertinimą galima taikyti sertifikavimą ar kitas trečiųjų šalių patikrinimo sistemas, kurios apima atitiktis taikytiniams teisės aktams patikrinimą.

6 straipsnis

Deramo patikrinimo sistema

[...]

„[...] Rizikos vertinimo procedūrose atsižvelgiama į [...] atitinkamus rizikos įvertinimo kriterijus, įskaitant: atitiktis taikytiniams teisės aktams užtikrinimą; atitiktis gali būti užtikrinta, be kita ko, taikant sertifikavimą arba kitas trečiosios šalies patikrinimo sistemas, kurios taikomos atitiktčiai taikytiniams teisės aktams nustatyti [...]“

ir rizikos mažinimo atveju:

"[...] rizikos mažinimo procedūros [...] kurioms gali prireikti papildomos informacijos arba dokumentų ir (arba) trečiosios šalies patikrinimo“.

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 607/2012

4 straipsnis

Rizikos įvertinimas ir mažinimas

Taikant rizikos įvertinimo ir rizikos mažinimo procedūras, į 6 straipsnio 1 dalies b punkte ir 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą sertifikavimą arba kitas trečiosios šalies patikrinimo sistemas gali būti atsižvelgta, jei tas sertifikavimas ar sistemos atitinka šiuos kriterijus:

yra parengta bent visus susijusius taikytinų teisės aktų reikalavimus apimanti viešai prieinama reikalavimų sistema, kuria gali naudotis trečiosios šalys;

yra nurodyta, kad trečioji šalis periodiškai – ne rečiau kaip kas 12 mėnesių – atlieka reikiamus patikrinimus, įskaitant patikrinimus vietoje, kad įsitikintų, jog laikomasi taikytinų teisės aktų;

jie apima trečiosios šalies patikrintas priemones, skirtas pagal taikytinus teisės aktus paruoštai medienai ir iš tokios medienos pagamintiems medienos produktams atsekti bet kuriame tiekimo grandinės etape iki tokios medienos ar medienos produktų pateikimo rinkai;

jie apima trečiosios šalies patikrintas kontrolės priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad nežinomos kilmės mediena arba medienos produktai, arba mediena ar medienos produktai, kurie nebuvo paruošti pagal taikytinus teisės aktus, nepatektų į tiekimo grandinę.

¹⁰ Pažymėtina, kad sertifikatams nesuteikiamas toks pats statusas kaip FLEGT licencijoms ir CITES leidimams (žr. 10 skirsnį).

A. Bendra informacija

Savanoriškos miškų sertifikavimo ir medienos teisėtumo patikrinimo sistemos dažnai taikomos siekiant patenkinti konkrečius medienos produktams keliamus naudotojų reikalavimus. Paprastai jos apima standartą, kuriuo apibūdinama valdymo praktika, privaloma įgyvendinti miškų valdymo vienetė. Šį standartą sudaro bendrieji principai, kriterijai ir rodikliai; standarto nuostatų laikymosi patikrinimo ir sertifikatų išdavimo reikalavimai ir atskiri kilmės patvirtinimo sertifikatai, kuriais užtikrinama, kad produktas pagamintas tik iš sertifikuotų miškų medienos arba naudojant nurodytą procentinę tokios medienos dalį.

Kai organizacija, kuri nėra nei miško valdytoja, gamintoja arba prekiautoja, nei naudotojas, kuriam reikalingas patvirtinimas sertifikatu, atlieka vertinimą ir išduoda sertifikatą, tai vadinama trečiosios šalies atliekamu sertifikavimu. Pagal sertifikavimo sistemas paprastai reikalaujama, kad tokios trečiosios šalies organizacijos galėtų įrodyti savo kvalifikaciją atlikti vertinimus. Tai užtikrinti padeda akreditavimas, skirtas nustatyti auditorių įgūdžių standartus ir sistemas, kurias privalo taikyti sertifikavimo organizacijos. Tarptautinė standartizacijos organizacija (ISO) paskelbė standartus, kurie apima sertifikavimo įstaigoms taikomus reikalavimus ir vertinimo praktiką. Pagal patentuotos medienos teisėtumo patikrinimo sistemas (nors jas dažnai nustato organizacijos, teikiančios akredituotas sertifikavimo paslaugas) paprastai nereikalaujama būti akredituotu.

Reikalavimas laikytis teisės aktų, reglamentuojančių miško valdymo vieneto valdymą, paprastai nustatytas miško valdymo sertifikavimo standartuose. Sistemų valdymo standartuose, tokiuose kaip aplinkos apsaugos arba kokybės valdymo standartai, paprastai toks reikalavimas nenustatomas arba vertinant jis nėra griežtai tikrinamas.

B. Gairės

Veiklos vykdytojas, sprenddamas, ar pasinaudoti sertifikavimo sistema ar teisėtumo patikrinimu kaip garantija, kad mediena iš kurios pagamintas produktas, buvo teisėtai paruošta, privalo nustatyti, ar į sistemą įtrauktas standartas, apimantis visus taikytinus teisės aktus. Todėl būtina, kad veiklos vykdytojas turėtų tam tikrų žinių apie naudojamą sistemą ir tai, kaip ji taikoma valstybėje, kurioje mediena buvo paruošta. Sertifikuoti produktai paprastai yra pažymėti etikete, kurioje nurodomas sertifikavimo organizacijos, kuri nustatė sertifikato išdavimo kriterijus ir audito proceso reikalavimus, pavadinimas. Tokios organizacijos paprastai galės pateikti informaciją apie sertifikavimo reikalavimų taikymą ir apie tai, kaip jis buvo vykdomas valstybėje, kurioje mediena buvo paruošta, įskaitant tokius duomenis kaip auditų vietoje pobūdį ir dažnumą.

Veiklos vykdytojas turėtų įsitikinti, kad sertifikatą išdavusi trečiosios šalies organizacija buvo pakankamai kvalifikuota ir vykdo visas su sertifikavimo sistema susijusias prievoles ir turi gerą reputaciją akreditavimo įstaigoje. Informaciją apie tai, kaip sistemos reglamentuojamos, paprastai galima rasti susipažinus su sertifikavimo sistema.

Pagal kai kurias sistemas sertifikavimas yra leistinas, kai nurodyta medienos, iš kurios pagamintas produktas, procentinė dalis visiškai atitinka sertifikavimo standartą. Paprastai ši procentinė dalis nurodoma etiketėje. Tokiais atvejais svarbu, kad veiklos vykdytojas ieškotų informacijos apie tai, ar buvo atlikti nesertifikuotos dalies patikrinimai ir ar tie patikrinimai padėjo pateikti reikiamus įrodymus, kad laikomasi taikytinų teisės aktų reikalavimų.

Kilmės patvirtinimo sertifikatai gali būti naudojami kaip įrodymas, kad į tiekimo grandinę nepatenka jokia nežinoma arba neleistina mediena. Paprastai jie skirti užtikrinti, kad į tiekimo grandinę „kritiniuose valdymo taškuose“ patektų tik leistina mediena ir kad būtų galima atsekti ne mišką, kuriame mediena buvo paruošta, bet ankstesnį produkto saugotoją (kuris irgi privalo turėti kilmės patvirtinimo sertifikatą). Produktas, kuriam išduotas kilmės patvirtinimo sertifikatas, gali būti pagamintas iš sertifikuotų ir kitų leistinių medžiagų, gautų iš įvairių šaltinių. Kai kilmės patvirtinimo sertifikatas naudojamas kaip teisėtumo įrodymas, veiklos vykdytojas turėtų užtikrinti, kad leistina medžiaga atitiktų taikytinų teisės aktų reikalavimus ir kontrolė būtų tokia, kad padėtų išvengti kitų medžiagų naudojimo.

Reikėtų pažymėti, kad organizacija gali turėti kilmės patvirtinimo sertifikatą, jeigu ji taiko atitinkamas sistemas, padedančias atskirti sertifikuotas medžiagas ir leistinos medžiagos leistiną procentinę dalį nuo neleistinų medžiagų, tačiau konkrečiu momentu ji gali negaminti jokio sertifikuoto produkto. Veiklos vykdytojai, kurie sertifikavimą laiko garantija ir kurie perka produktą iš tiekėjo, turinčio kilmės patvirtinimo sertifikatą, privalo patikrinti, ar konkrečiam jų įsigytam produktui iš tiesų buvo išduotas reikiamas sertifikatas.

Veiklos vykdytojai, vertindami trečiosios šalies patikrinimo sistemos patikimumą, be kita ko, gali remtis šiais klausimais:

- ✓ *Ar įvykdyti visi* Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 607/2012 4 straipsnio reikalavimai?
- ✓ Ar sertifikavimas arba kitos trečiosios šalies patikrinimo sistemos atitinka tarptautinius arba Europos standartus (pvz., susijusias ISO gaires, ISEAL kodeksus)?
- ✓ Ar pateikta pagrįstų ataskaitų apie galimus trečiosios šalies patikrinimo sistemų, taikomų konkrečiose valstybėse, iš kurių importuojama mediena arba medienos produktai, trūkumus arba problemas?
- ✓ Ar trečiosios šalys, atliekančios patikrinimus, nurodytus Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 607/2012 4 straipsnio b–d punktuose, yra nepriklausomos akredituotos organizacijos?

7. Deramo patikrinimo sistemos reguliarius vertinimas

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

4 straipsnis

Veiklos vykdytojų ipareigojimai

[...]

3. Kiekvienas veiklos vykdytojas taiko ir periodiškai vertina deramo patikrinimo sistemą, kuria jis naudoja, išskyrus tuos atvejus, kai jis naudoja deramo patikrinimo sistemą, kurią yra nustačiusi 8 straipsnyje nurodyta stebėsenos organizacija.

[...]

Deramo patikrinimo sistemą galima apibūdinti kaip dokumentais pagrįstą, išbandytą, nuoseklų metodą, įskaitant kontrolę, skirtą padėti vykdant verslo procesą pasiekti norimų rezultatų. Svarbu, kad veiklos vykdytojas, taikantis savo nustatytą deramo patikrinimo sistemą, reguliariai įvertintų šią sistemą siekdamas užtikrinti, kad atsakingi asmenys vykdytų jiems numatytas procedūras ir būtų pasiekta norimų rezultatų. Kaip rodo geroji patirtis, šie vertinimai turėtų būti atliekami kasmet.

Vertinimą gali atlikti organizacijai priklausantis asmuo (jei įmanoma, asmenys, nepriklausomi nuo procedūras vykdančių asmenų) arba išorės įstaiga. Atliekant vertinimą turėtų būti nustatyti trūkumai, o organizacijos vadovai turėtų nustatyti terminus, iki kurių šie trūkumai turi būti pašalinti.

Medienos deramo patikrinimo sistemos atveju atliekant vertinimą reikėtų, pvz., patikrinti, ar yra nustatytos dokumentais pagrįstos procedūros pagrindinei informacijai apie medienos produkto, numatyto pateikti rinkai, tiekimą rinkti ir registruoti, taip pat rizikai, susijusiai su tuo, kad bet kuris to produkto komponentas gali būti pagamintas iš neteisėtai paruoštos medienos, įvertinti ir veiksmams, kurių būtų imtasi esant skirtingiems rizikos lygiams, apibūdinti. Be to, turėtų būti patikrinta, ar asmenys, atsakingi už kiekvieno procedūrų etapo vykdymą, gerai tuos etapus supranta ir vykdo ir ar vykdoma tinkama kontrolė siekiant užtikrinti praktinį procedūrų veiksmingumą (t. y. jas vykdant nustatomi rizikingi medienos tiekimo atvejai ir tokio tiekimo išvengiama).

8. Sudėtiniai produktai

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

6 straipsnio 1 dalis

a) priemonės ir procedūros, kuriomis suteikiama prieiga prie šios informacijos apie veiklos vykdytojo rinkai pateiktą medieną ar medienos produktus:

apibūdinimas, įskaitant prekės ženklą ir produkto tipą, bendrinį medžio rūšies pavadinimą ir, kur taikoma, visą medžio rūšies mokslinį pavadinimą,

medienos ruošos valstybė, ir kai taikoma:

valstybės regionas, kuriame mediena buvo paruošta; ir

medienos ruošos koncesija,

[...]

Veiklos vykdytojas, vykdydamas šį „prieigos prie informacijos“ įsipareigojimą, susijusį su sudėtiniais produktais arba produktais su sudėtiniais iš medienos pagamintu komponentu, privalo gauti informaciją apie visas derinio grynąsias medžiagas, įskaitant medžio rūšį, vietas, kuriose kiekvienas komponentas buvo paruoštas, ir tų komponentų kilmės teisėtumą.

Dažnai yra sunku tiksliai nustatyti sudėtinių medienos produktų visų komponentų kilmę. Tai ypač taikytina atkurtiems produktams tokiems, kaip popierius, medienos plaušų plokštės ir medienos drožlių plokštės, kai taip pat gali būti sunku nustatyti medžio rūšį. Jeigu produktui pagaminti buvo naudojama mediena iš skirtingų rūšių medžių, veiklos vykdytojas turės pateikti visų medienos rūšių, iš kurių galėjo būti pagamintas medienos produktas, sąrašą. Šios rūšys turėtų būti nurodytos pagal tarptautiniu mastu pripažintą medienos nomenklatūrą (pvz., DIN EN 13556 „Europoje naudojamos medienos nomenklatūra“; „Nomenclature Générale des Bois Tropicaux“, ATIBT (1979 m.).

Kai įmanoma nustatyti, kad sudėtinio produkto komponentas jau buvo pateiktas rinkai prieš panaudojant jį produkto gamybai arba šis komponentas pagamintas iš medžiagos, kurios gyvavimo ciklas baigėsi ir kuri priešingu atveju būtų buvusi išmesta kaip atliekos (žr. 5b), nereikalaujama atlikti to komponento rizikos įvertinimo. Pavyzdžiui, kai veiklos vykdytojas gamina ir parduoda produktą, pagamintą iš medienos skiedrų, kurių viena dalis yra gauta iš medienos produktų, jau pateiktų ES rinkai, o kita – iš grynos medienos, kurią jis importavo į ES, reikalaujama atlikti tik importuotos medienos dalies rizikos įvertinimą.

Veiklos vykdytojo tiekiamų produktų aprašų pavyzdžiai pateikti II priede.

9. Miškininkystės sektorius

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

2 straipsnis

[...]

*h) „taikomi teisės aktai – medienos ruošos valstybėje galiojantys teisės aktai, apimantys šiuos klausimus:
[...]*

- prekybą ir muitus tiek, kiek jie susiję su miškininkystės sektoriumi. “

Ši dalis susijusi tik su teisės aktų ir taisyklių, galiojančių medienos ruošos valstybėse ir taikomų medienos ir medienos produktų eksportui, laikymusi. Reikalavimas susijęs su eksportu į ES, vykdomu ne iš eksportuojančios valstybės, bet iš medienos ruošos valstybės. Pavyzdžiui, jeigu mediena buvo eksportuojama iš valstybės X į valstybę Y ir tada į Europos Sąjungą, reikalavimas būtų taikomas eksportui į ES, vykdomam iš valstybės X, o ne iš valstybės Y.

Taikytini teisės aktai, be kita ko, apima:

- medienos produktų eksportui taikomus draudimus, kvotas ir kitus apribojimus, pvz., draudimą eksportuoti neapdorotus rąstus ir grubiai aptašytą pjautinę medieną,
- medienos ir medienos produktų eksporto licencijų išdavimo reikalavimus,
- oficialių leidimų, kurių gali reikalauti medieną ir medienos produktus eksportuojančios įmonės, išdavimą,
- medienos produktų eksportui taikomų mokesčių ir muitų mokėjimą.

10. Medienos, kuriai išduotos CITES ir FLEGT licencijos, apdorojimas

Susiję teisės aktai

ES Medienos reglamentas

3 straipsnis

Medienos ir medienos produktų, kuriems taikomi FLEGT ir CITES, statusas

Mediena, kuri buvo panaudota Reglamento (EB) Nr. 2173/2005 II ir III prieduose išvardytuose medienos produktuose, kurių kilmės valstybės – to reglamento I priede išvardytos valstybės partnerės, ir kuri atitinka tą reglamentą ir jo įgyvendinimo nuostatas, pagal šį reglamentą laikoma teisėtai paruošta.

Reglamento (EB) Nr. 338/97 A, B ar C prieduose išvardytų rūšių mediena, kuri atitinka tą reglamentą ir jo įgyvendinimo nuostatas, pagal šį reglamentą laikoma teisėtai paruošta.

[...]

Reglamente laikoma, kad mediena ir medienos produktai, kuriems išduotos FLEGT licencijos arba CITES sertifikatai, visiškai atitinka šio reglamento reikalavimus. Tai reiškia, kad:

- a) veiklos vykdytojai, pateikiantys rinkai produktus, kuriems išduoti šie dokumentai, neprivalo atlikti tų produktų deramo patikrinimo; jie tik užtikrina, kad galės patvirtinti, jog produktams išduoti galiojantys susiję dokumentai; ir
- b) kompetentingos institucijos laikys, kad bet kuris toks produktas buvo teisėtai paruoštas ir kad nekils jokio su juo susijusio reglamento nuostatų, kuriomis draudžiama pateikti rinkai neteisėtą medieną, pažeidimo pavojaus.

Taip yra dėl to, kad pagal tų valstybių ir Europos Sąjungos savanoriškus partnerystės susitarimus eksportuojančioje valstybėje bus atlikta teisėtumo patikrinimo kontrolė, taigi ir deramas patikrinimas, todėl veiklos vykdytojai tokią medieną gali laikyti nerizikinga.

I priedas

Kaip praktiškai būtų taikomas apibrėžties „pateikimas rinkai“ aiškinimas?

Pagal toliau pateiktus scenarijus apibūdinamos aplinkybės, kuriomis pagal ES medienos reglamentą įmonė ir (arba) asmuo būtų laikomi veiklos vykdytojais.

1 scenarijus

Gamintojas C perka popieriaus trečiojoje valstybėje, esančioje ne ES teritorijoje, ir importuoja jį į ES (bet kurią valstybę), kurioje iš šio popieriaus jis gamina pratybų sąsiuvinius. Tada pratybų sąsiuvinius jis parduoda bet kurios ES valstybės narės mažmenininkui D. Pratybų sąsiuviniai yra produktas, kuriam taikomos ES medienos reglamento priedo nuostatos:

- gamintojas C, importavęs popierių naudoti savo verslo tikslais, tampa veiklos vykdytoju.

2 scenarijus

Mažmenininkas G trečiojoje valstybėje, esančioje ne ES teritorijoje, perka kasos aparato juostų ritinėlius ir importuoja juos į ES; čia jis juos naudoja savo parduotuvėse:

- mažmenininkas G, savo verslo tikslais importavęs kasos aparato juostų ritinėlius į ES, tampa veiklos vykdytoju.

3 scenarijus

ES įsisteigęs gamintojas C tiesiogiai iš trečiosios valstybės gamintojo importuoja padengtą kraftpopierių ir jį naudoja produktams, kurie vėliau bus parduoti ES rinkoje, pakuoti:

- gamintojas C, į ES importavęs kraftpopierių naudoti savo verslo tikslais, tampa veiklos vykdytoju. (Atkreipiamas dėmesys, kad šiuo atveju nėra laikoma, kad kraftpopierių naudojamas tik kaip pakavimo medžiaga, nes jis importuojamas kaip atskiras produktas)

[4, 5 ir 6 scenarijuose aptariamos šiek tiek skirtingos aplinkybės (kurios paaiškintos kiekvieno scenarijaus pabaigoje), kai medieną ir medienos produktus iš ne ES įsisteigusių įmonių perka ES įmonės]

4 scenarijus

ES įsisteigęs prekyautojas mediena H internetu įsigyja medienos drožlių plokštę iš tiekėjo, įsisteigusio ne ES teritorijoje. Pagal sutartį nuosavybės teisė iškart perduodama prekyautojui mediena H, nors medienos

drožlių plokštė vis dar yra ne ES teritorijoje. Medienos drožlių plokštė atvežama į ES valstybę narę ir ekspeditorius J dalyvauja atliekant muitinės formalumus, o po to šią plokštę pristato prekiautojui mediena H. Tada prekiautojas mediena H medienos drožlių plokštę parduoda statybos įmonei K:

- prekiautojas mediena H tampa veiklos vykdytoju, kai jo ekspeditorius J medienos drožlių plokštę importuoja į ES platinti arba naudoti H įmonėje. Ekspeditorius J veikia tik kaip atstovas, pervežantis prekes prekiautojo mediena H vardu.

[Pagal šį scenarijų ne ES įsisteigusios įmonės nuosavybės teisė perduodama ES įsisteigusiai įmonei prieš produktą fiziškai įvežant į ES]

5 scenarijus

ES įsisteigęs prekiautojas mediena H internetu įsigyja medienos drožlių plokštę iš tiekėjo L, įsisteigusio ne ES teritorijoje. Pagal sutartį nuosavybės teisė perduodama tik kai medienos drožlių plokštė pristatoma į prekiautojo mediena H aikštelę, esančią Jungtinėje Karalystėje. Ekspeditorius J importuoja plokštę į ES tiekėjo L vardu ir ją pristato į prekiautojo mediena H aikštelę:

- prekiautojas mediena H tampa veiklos vykdytoju, kai tiekėjo L ekspeditorius J medienos drožlių plokštę importuoja į ES platinti arba naudoti H įmonėje.

[Pagal šį scenarijų ne ES įsisteigusios įmonės nuosavybės teisė neperduodama ES įsisteigusiai įmonei, kol produktas fiziškai neįvežamas į ES]

6 scenarijus

Ne ES teritorijoje įsisteigęs tiekėjas L importuoja į ES medienos arba medienos produktų siuntą ir tada ieško pirkėjo. Prekiautojas mediena H įsigyja medieną arba medienos produktus, skirtus naudoti jo verslo tikslais, iš tiekėjo L, kai siunta fiziškai įvežama į ES, tiekėjo L pristatoma į muitinę ir iš ten išleidžiama į laisvą apyvartą.

- tiekėjas L tampa veiklos vykdytoju, kai jis importuoja produktus į ES platinti per savo įmonę. Prekiautojas mediena H yra prekybininkas.

[Pagal šį scenarijų ne ES įsisteigusios įmonės nuosavybės teisė neperduodama ES įsisteigusiai įmonei, kol produktas fiziškai neįvežamas į ES ir iki šio momento nėra sudaryta jokia sutartis]

7 scenarijus

ES įsisteigęs mažmenininkas M importuoja medienos produktus į ES ir savo parduotuvėje tiesiogiai juos parduoda nekomercinę veiklą vykdančioms naudotojams:

- mažmenininkas M, importavęs į ES medienos produktus platinti per savo įmonę, tampa veiklos vykdytoju.

8 scenarijus

Energetikos įmonė E įsigyja medienos skiedrų tiesiogiai iš trečiosios valstybės, esančios už ES ribų ir jas importuoja į ES. Čia ši įmonė jas naudoja elektros energijai gaminti ir parduoti ES valstybės narės nacionaliniams skirstomiesiems tinklams. Nors medienos skiedroms taikomos ES medienos reglamento nuostatos, galutiniam produktui – elektros energijai – kurią parduoda įmonė, jos netaikomos:

- - energetikos įmonė E, importavusi į ES medienos skiedras naudoti savo verslo tikslais, tampa veiklos vykdytoju.

9 scenarijus

Prekiautojas mediena F medienos skiedras įsigyja tiesiogiai iš trečiosios valstybės, esančios už ES ribų, jas importuoja į ES ir parduoda energetikos įmonei E. Energetikos įmonė E šias medienos skiedras naudoja elektros energijai gaminti ES ir parduoti ES valstybės narės nacionaliniams skirstomiesiems tinklams:

- prekyautojas mediena F, importavęs į ES medienos skiedras platinti per savo įmonę, tampa veiklos vykdytoju.

[10 ir 10a scenarijuose pabrėžiama, kad nenukirstiems medžiams netaikomos šio reglamento nuostatos. Atsižvelgiant į išsamias sutartis „veiklos vykdytojas“ galėtų būti miško savininkas arba įmonė, turinti teisę ruošti medieną, skirtą platinti arba naudoti per savo įmonę]

10 scenarijus

Miško savininkas Z nukerta savo žemėje augančius medžius ir parduoda medieną naudotojams arba ją perdirba savo lentpjūvėje

- miško savininkas Z, paruošęs medieną, skirtą platinti arba naudoti per savo įmonę, tampa veiklos vykdytoju

10a scenarijus

Miško savininkas Z įmonei A parduoda teisę kirsti Z priklausančioje žemėje augančius medžius, kurie bus platinami per įmonę A arba ji juos naudos savo verslo tikslais

- įmonė A, paruošusi medieną, skirtą platinti per jo įmonę arba naudoti savo verslo tikslais, tampa veiklos vykdytoju

II priedas

Informacijos apie sudėtinius produktus pavyzdžiai

Produkto tipas	Virtuvės įranga plokščiose pakuotėse					Ar galima pateikti rinkai?
Laikotarpis	2011 m. balandžio mėn. – 2012 m. gruodžio mėn.					
Apimtis	3 200 vienetų					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė / regionas	Medienos ruošos koncesija	Teisėtumo įrodymas	
Pagrindinis	Vidutinio tankio medienos plaušų plokštė	Įvairūs spygliuočiai: daugiausia paprastoji pušis (<i>Pinus sylvestica</i>) ir paprastoji eglė (<i>Picea abies</i>),	Daugiau nei viena ES valstybė narė	Daugkartinė	Nereikalaujama, nes rinkai buvo pateikta anksčiau	Netaikoma
			Borealinės zonos trečioji besiform. rinkos ekonomikos valstybė	Daugkartinė	Nuosavybės teisėtumo auditai ir atsekamumas	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)
Paviršius	Medžio imitacijos popierinė danga, importuojama ne iš ES šalių	Nežinomas	Nežinomas	Nežinomas	Nėra	Ne

Produkto tipas	Visiškai išrinkti (angl. CKD) biuro baldai					Ar galima pateikti rinkai?
Laikotarpis	2011 m. sausio mėn. – birželio mėn.					
Apimtis	1 500 vienetų					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė / regionas	Medienos ruošos koncesija	Teisėtumo įrodymas	
Pagrindinis	medienos drožlių plokštės	Sitkinė eglė	ES valstybė narė	Daugkartinė	Nereikalaujama, nes rinkai buvo pateikta anksčiau	Netaikoma
Priekinė ir antroji pusė	0,5 mm storio fanera	Paprastasis bukas (Fagus sylvatica)	ES valstybė narė	Privatūs miško savininkai	Nereikalaujama, nes rinkai buvo pateikta anksčiau	Netaikoma

Produkto tipas	Medienos skiedros					Ar galima pateikti rinkai?
Laikotarpis	2012 m. sausio mėn. – gruodžio mėn.					
Apimtis	10 000 tonų					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė / regionas	Medienos ruošos koncesija	Teisėtumo įrodymas	
	Iš lentpjūvėse apdirbamų plokščių ir (arba) iš medienos atraižų, gautų iš	Išvairūs – eglės, pušies ir beržo	ES valstybė narė	Keli privataus miško	Savininkų numatyti miško atkūrimo	Netaikoma

	nenukirstų, iš miškų savininkų įsigytų medžių			savininkų	planai	
	Iš lentpjūvėse apdirbamų plokščių ir (arba) medienos atraižų, gautų iš pakelėse nupirktų rastų	Įvairūs – eglės, pušies ir beržo	ES valstybė narė	Keli privataus miško savininkai	Nereikalaujama, nes rinkai buvo pateikta anksčiau	Netaikoma

Produkto tipas	Rašomasis popierius (90 g/m ²) iš Indonezijos					Ar galima pateikti rinkai?
Laikotarpis	2012 m. balandžio mėn. – 2013 m. kovo mėn.					
Apimtis	1 200 tonų					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė / regionas	Medienos ruošos koncesija	Teisėtumo įrodymas	
	Trumpo pluošto medienos masė	Plačialapė akacija (Acacia mangium)	Tropinės zonos trečioji besivystanti valstybė, konkreti sritis	Pramoninė miško želdinių koncesija, XXX	Teisėtumo sertifikatas	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)
	Trumpo pluošto medienos masė	Įvairūs tropinių miškų kietmedžiai	Tropinės zonos trečioji besivystanti valstybė, konkreti sritis	Natūraliai antrą kartą atžėlusio miško išskirtimas, popiermedžių ir aliejinių palmių plantacijų auginimo tikslais	Nepateiktas	Ne
	Ilgą pluošto medienos masė	Spindulinė pušis (Pinus radiata)	Trečioji šalis vidutinių platumų klimato zonoje	Miško želdiniai	Kilmės patvirtinimo sertifikatas	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)

Produkto tipas	12 mm storio fanera					Ar galima pateikti rinkai?
Laikotarpis	2012 m. balandžio mėn. – 2013 m. kovo mėn.					
Apimtis	8 500 m ³					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė / regionas	Medienos ruošos koncesija	Teisėtumo įrodymas	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)
Priekinė ir antroji pusė	Fanera	Callophyllum sp.	Tropinės zonos trečioji besivystanti valstybė, konkreti sritis	YYY koncesija	Valdžios atstovo eksporto sertifikatas	
Pagrindinis	Fanera	Tuopa (Populus sp.)	Vidutinių platumų zonos trečioji besiformuojančios rinkos ekonomikos valstybė	Miškingos vietovės ūkyje, nenurodyta	Nepateiktas	Ne

						Ar galima pateikti rinkai?
Produkto tipas	Gruntuotas kartonas tapybai iš Kinijos					
Laikotarpis						
Apimtis	500 tonų					
Komponentas	Aprašymas	Rūšis	Medienos ruošos valstybė	Medienos ruošos /koncesija	Teisėtumo įrodymas	
	Šiaurės šalių balinta <i>minkštos medienos Kraft</i> plaušiena (angl. NBKP)	Kaliforninė cūga (Tsuga heterophylla), didžioji pocūgė (<i>Pseudotsuga menziesii</i>), didžioji tuja (Thuja plicata), baltoji eglė (Picea glauca), suktaspyglė pušis (Pinus contorta)	Borealinės zonos trečioji valstybė	Pramoninė medžių auginimo koncesija	Pagal sertifikavimo gaires klasifikuojama kaip „neginčytina“	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)
	<i>Laubholz</i> balinta kietos medienos <i>Kraft</i> plaušiena (angl. LBKP)	Tuopa (<i>Populus</i> spp.)	Borealinės zonos trečioji valstybė	Pramoninė medžių auginimo koncesija	Pagal sertifikavimo gaires klasifikuojama kaip „neginčytina“	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)
	Mechaninė plaušiena	Smulkiadantė tuopa (Populus tremuloides, Populus balsamifera), baltoji eglė (Picea glauca), Bankso pušis (Pinus banksiana)	Borealinės zonos trečioji valstybė	Keli privataus miško savininkai	Neginčytina Teisėtumo sertifikatas	Taip (jeigu patikimumas gerai pagrįstas)

³ OL L 177, 2012 7 7, p. 16–18.